

Lp.	Numer strony/ akapitu	Obecny zapis	Treść uwagi/Proponowana zmiana wraz z uzasadnieniem
1	Uwaga ogólna		<p>Projekt Programu Polskiej Energetyki Jądrowej (PEJ) został sformułowany z uwzględnieniem szerokiego spektrum uwarunkowań rozwoju energetyki jądrowej w Polsce. Odniesiono się w nim m.in. do następujących zagadnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> – polityki energetycznej Państwa, – uzasadnienia ekonomicznego budowy elektrowni jądrowych w Polsce, – koncepcji organizacji sektora energetyki jądrowej, – zapewnienia warunków bezpieczeństwa wykorzystania energetyki jądrowej, – wyboru lokalizacji elektrowni jądrowych, – przyłączenia i współpracy elektrowni jądrowej z KSE, – zapewnienia dostaw paliwa jądrowego, – gospodarki i zarządzanie materiałami promieniotwórczymi, – aspektów ochrony środowiska, – zapewnienia wyspecjalizowanej kadry, – funkcjonowania krajowego zaplecza technicznego i naukowo-badawczego, – udziału przemysłu krajowego w realizacji Programu Jądrowej, – akceptacji społecznej dla rozwoju energetyki jądrowej. <p>Projekt zawiera proponowany harmonogram działań, dla których komentarz lub szerszy opis zakresu można odnaleźć w odrębnych rozdziałach. W rozdziale 3, poświęconym dyskusji energetyki jądrowej w kontekście długoterminowej polityki energetycznej sformułowano także cele szczegółowe, które można rozumieć, jako cele Programu. W załączniku 3 i 4 zestawiono oszacowanie kosztów wprowadzenia energetyki jądrowej w Polsce do roku 2020.</p> <p>Nie umniejszając wartości dokumentu warto wskazać na pewne możliwe i korzystne jego uzupełnienia oraz poprawki proponowane poniżej.</p>

2	Uwaga ogólna		<p>Proponujemy rozszerzenie dokumentu o informacje nt. uwarunkowań i rozwiązań prawnych, wynikających nie tylko z konieczności dostosowania polskiego prawa do istniejących aktów oraz wytycznych UE, ale również z doświadczeń legislacyjnych poszczególnych krajów, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa, dozoru energetycznego, jak również składowania odpadów promieniotwórczych. W związku z uniwersalnością niektórych zakresów, niezależną od charakterystyki prawnej danego kraju, korzystanie z wypracowanych i dobrze funkcjonujących już rozwiązań może być zasadne i pomocne.</p>
3	Uwaga ogólna		<p>Cennym podsumowaniem projektu Programu, oprócz harmonogramu (załącznik 1) i prognozy wydatków (załączniki 3 i 4) byłoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odrębne zestawienie generalnego celu Programu i celów cząstkowych oraz – specyfikacja działań i w przypadkach w których jest to możliwe, również przewidywanych zadań („poddziałań”) cząstkowych wraz z: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ewentualnym komentarzem dotyczącym ich celów, zakresów i sposobu wykonywania, (wyciąg z zapisów zawartych w poszczególnych rozdziałach aktualnej wersji projektu dokumentu), ▪ określeniem osób lub instytucji odpowiedzialnych za realizację każdego z ujętych w programie działań i poszczególnych zadań, również zadań cząstkowych, ▪ odrębnych terminów rozpoczęcia i zakończenia (jeśli są inne niż terminy realizacji etapów Programu), ▪ upewnieniem się, że wszystkie czynności przewidziane (opisane) w poszczególnych rozdziałach Programu znajdują swoje odbicie w planowanych działaniach i „pod-działaniach”. <p>Jest oczywistym, że na obecnym etapie nie jest możliwym zdefiniowanie wszystkich zadań cząstkowych. Będą one zapewne uzupełniane w miarę aktualizacji Programu.</p>
4	Uwaga ogólna		<p>W harmonogramie działań dotyczących ram prawnych dla budowy i funkcjonowania energetyki jądrowej należałoby formalnie przewidzieć przygotowanie i wydanie aktów wykonawczych do ustaw związanych z etapem II.</p>
5	Uwaga ogólna		<p>Uzasadnione naszym zdaniem jest uzupełnienie dokumentu i zestawienie kluczowych zagrożeń dla realizacji tego programu.</p>

6	Str. 4/ akapit 4g	„Skalę zadań jakie stoją przed sektorem energetycznym w zakresie koniecznego przyrostu mocy wytwórczych przedstawia to Rys 1.1.”	Zakłada się, że chodzi o rysunek 4.1, który powinien posiadać numer 1.1, zbędne jest także słowo „to” (uwaga redakcyjna)
7	Str. 5/ akapit 1g	„Konieczność zmiany struktury paliwowej wytwarzania energii elektrycznej wynika jednak przede wszystkim z dominacji węgla kamiennego i brunatnego w polskiej elektroenergetyce, która ukształtowała się historycznie po II wojnie światowej, kiedy państwo było zmuszone bazować na rodzimych zasobach wobec deficytu dewiz na ewentualne zakupy paliw z importu.”	Proponujemy zmianę zapisu na: „Obecnie w Polsce struktura paliwowa wytwarzania energii elektrycznej oparta jest w głównej mierze na węglu kamiennym i brunatnym.” Naszym zdaniem nie ma niczego złego w wykorzystywaniu zasobów naturalnych danego kraju, jeśli kraj takie zasoby posiada i są one wystarczające, oraz nie naraża to kraju na inne negatywne konsekwencje – treść mówiąca o wykorzystywaniu węgla do wytwarzania w Polsce energii elektrycznej ma wydźwięk zdecydowanie zbyt negatywny.
8	Str. 5/ akapit 1d	„...co umożliwi zmniejszanie emisji CO ₂ w elektroenergetyce oraz złagodzenie wzrostu cen energii elektrycznej, ze względu na wysokie koszty ograniczania emisji CO ₂ .”	„...co umożliwi zmniejszanie emisji CO ₂ w elektroenergetyce oraz złagodzenie wzrostu cen energii elektrycznej, ze względu na <u>na</u> wysokie koszty ograniczania emisji CO ₂ .” (uwaga redakcyjna)
9	Str. 6 oraz str. 24		Wykres na rys. 1.2 jest powtórzony na rys. 4.3. Podobnie rys. 1.3. oraz rys. 4.5. wraz z treścią dokumentu powiązaną z niniejszym wykresem. Sugerujemy także usunięcie powtarzających się w dokumencie danych (uwaga redakcyjna)
10	Str. 23 – 33 uwaga ogólna		W naszym przekonaniu projekt Programu PEJ nie zawiera wystarczająco dogłębnej analizy wpływu elektrowni jądrowych na rynek energii elektrycznej. Należy w szczególności dokonać analizy wrażliwości względem przyszłego zapotrzebowania na moc i energię elektryczną, w tym przeanalizować scenariusz, w którym zapotrzebowanie na energię elektryczną będzie niższe od zakładanego w prognozach ARE zawartych w Polityce energetycznej Polski do roku 2030. W takim przypadku ograniczona zostanie bowiem dodatkowo produkcja energii w elektrowniach opalanych węglem kamiennym, co wpłynie na zużycie tego paliwa, krajową emisję CO ₂ i ceny na rynku energii elektrycznej.
11	Str. 25/ akapit 1g		Odwołując się do rys. 4.4. jest mowa o „optymalnej kosztowo strukturze nowych elektrowni systemowych”. Wyjaśnienia wymaga kryterium tej optymalizacji.

12	Str. 28. Tabela 4.1		W tabeli 4.1 porównano jednostkowe nakłady inwestycyjne dla źródeł energii elektrycznej w różnych technologiach. Dla lepszego zrozumienia tych danych warto byłoby je uzupełnić o wielkość jednostek (bloków, turbin, ...), których dotyczą.
13	Str. 29 – uwaga ogólna		W projekcie Programu PEJ wskazuje się na niższe koszty zmienne wytwarzania energii elektrycznej w porównaniu z elektrowniami opalonymi paliwami kopalnymi oraz niższe łączne koszty energii ze źródeł jądrowych, obejmujące również koszty zewnętrzne. Nie przesądza to jednak o opłacalności inwestycji. Przedmiotem odrębnej dyskusji powinna być rentowność inwestowania w tego typu elektrownie, a ściślej odpowiedź na pytanie, czy ceny energii będą na tyle wysokie, że potencjalni inwestorzy mogą być pewni zwrotu zainwestowanych kapitałów w racjonalnym czasie, co w odniesieniu do innych technologii energetycznych jest kwestionowane. Należy wziąć pod uwagę, że cena energii w danej lokalizacji w systemie elektroenergetycznym, oprócz czynników fundamentalnych, będzie także zależać od modelu rynku, struktury technologicznej i własnościowej źródeł wytwórczych (patrz wyniki prac OSP w ramach Zespołu ds. zmian funkcjonowania rynku energii elektrycznej w Polsce).
14	Str. 34, 35	Komisja Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej (KBJiOR)	Nie jest jasne dlaczego Komisja Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej (KBJiOR) ma być ustanowiona dopiero w 2014 r. Nie jest również jasne jakie będą istotne różnice pomiędzy Państwową Agencją Atomistyki - po wdrożeniu zmian do Prawa Atomowego w 2011 r. a KBJiOR. Jeżeli różnica w kompetencjach będzie istotna, to może to opóźnić podejmowanie przed rokiem 2014 istotnych działań i decyzji. Jest kwestią kluczową, aby Państwowa Agencja Atomistyki została wyposażona w środki i kompetencje niezbędne do przeprowadzenia powyższych działań, niezależnie od terminu ustanowienia KBJiOR. Rozpoczęcie działalności przez KBJiOR w trakcie procedury wydawania zezwoleń wprowadza ryzyko zmiany punktu widzenia lub praktyki działania przez poszczególne organy w sposób, który będzie miał wpływ na rozwój projektów jądrowych. Należy zatem rekomendować ustanowienie KBJiOR jak najszybciej, nie czekając do roku 2014.
15	Str. 37		Zarówno Program, jak i założenia do projektu ustawy o energetyce jądrowej potwierdzają, iż intencją rządu jest, aby decyzja zasadnicza zatwierdzała lokalizację oraz technologię obiektu energetyki jądrowej, jak osobę inwestora. Na tym etapie inwestor (konsorcjum) jest zobowiązany wykazać, iż posiada wystarczające środki finansowe, wiedzę i doświadczenie niezbędne do uzyskania zgody rządu. Jest również jasne, że działania inwestora przed decyzją zasadniczą są niezwykle istotne i będą wymagały wsparcia partnerów dysponujących wiedzą i doświadczeniem

			<p>w zakresie budowy obiektów energetyki jądrowej. Te działania wstępne obejmują w szczególności (choć nie wyłącznie) ostateczny wybór lokalizacji, procedurę oddziaływania inwestycji na środowisko, decyzję o ustaleniu lokalizacji, procedury przetargowe związane z wyborem technologii oraz zatwierdzenie wstępnego raportu bezpieczeństwa przez organ dozoru jądrowego. W tym kontekście jest kwestią kluczową jednoznaczne wskazanie przez Rząd, na jakich warunkach nastąpi zatwierdzenie konsorcjów, tworzonych w celu budowy elektrowni jądrowej. Wyjaśnienie i przejrzystość w zakresie tego aspektu decyzji zasadniczej zapewni PGE możliwość i komfort rozpoczęcia rozmów z potencjalnymi partnerami na wczesnym etapie w celu przeprowadzenia opisanych wyżej działań.</p>
16	Str. 39 akapit 1g	Podstawowe wymagania w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej	<p>Polski Rząd oraz organ dozoru jądrowego powinny sprecyzować podstawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Program odnosi się do technologii jądrowej III (III+) generacji oraz wymogów określonych w europejskich European Utility Requirements i amerykańskim Utility Requirements Document. Zgadzamy się co do zasady z tymi z propozycjami, jednak powyższe pojęcia i dokumenty nie mogą stanowić wyłącznej podstawy prawnej do określenia polskich, minimalnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa. Polska powinna wprowadzić rozwiązania normatywne w zakresie kluczowych wymogów bezpieczeństwa, takich, jak np. ochrona przed skutkami katastrofy dużego samolotu cywilnego, co może mieć znaczący wpływ na wybór technologii. Założenia PAA do ustawy o zmianie ustawy Prawo atomowe czynią odniesienie do pewnych podstawowych wymagań w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, które mają zostać określone w przyszłości w drodze rozporządzenia. W celu zakończenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, pozwalającej określić inwestorowi listę potencjalnych technologii możliwych do zastosowania w Polsce, należy zdefiniować podstawowe wymagania w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w trakcie I Etapu Programu.</p>
17	Str. 40 – uwaga ogólna		<p>Uznając zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, jako zadania priorytetowe w trakcie budowy, w trakcie eksploatacji i po zakończeniu eksploatacji obiektów jądrowych, należy zwrócić uwagę na liczbę organów kontrolujących. W projekcie Programu przesądza się, że wszystkie wymienione tam instytucje będą prowadziły kontrole obiektów energetyki jądrowej. Jako jedno z działań powinno się ująć również procedury i zakresy tych kontroli.</p>

18	Str. 41		<p>Z zadowoleniem przyjęliśmy, zawartą w Rozdziale 9 analizę potrzeb rozwoju infrastruktury sieciowej oraz funkcjonowania rynku energii elektrycznej. Problemy do rozwiązania zostały w Programie dobrze zaprezentowane. Punktem wyjścia dla oceny sposobu rozwiązania tych problemów jest Prawo energetyczne. Postulujemy, by zakres i termin wprowadzenia zmian w Prawie energetycznym został ujęty jako zadanie priorytetowe w Rozdziale 5.4. Potrzebne jest wprowadzenie zmian w Prawie energetycznym w celu wyjaśnienia podstawowych zasad i wdrożenia środków przewidzianych w Programie. Zmiany te winny spełniać postulat długoterminowej przewidywalności oraz obejmować przegląd procesu uzyskiwania warunków przyłączenia elektrowni jądrowej, metod podziału kosztów przyłączenia oraz kosztów towarzyszących, zasad funkcjonowania elektrowni jądrowej i dysponowania jej mocami wytwórczymi w ramach rynku energii elektrycznej.</p>
19	Str. 42		<p>W Programie nie określono sposobu finansowania działania Grup Roboczych na potrzeby misji INIR. Proponujemy uzupełnienie.</p>
20	Str. 45		<p>W projekcie Programu PEJ przewiduje się współpracę administracji rządowej z inwestorem również w zakresie finansowania badań, przygotowania kadr dla energetyki jądrowej i prowadzenia kampanii informacyjnych i edukacyjnych. Ten słuszny postulat powinien zostać poparty ustaleniem – w ramach Programu PEJ – formalnych zasad takiej współpracy. Przedmiotem rozważań może być np. przyjęcie rozwiązań prawnych, zgodnie z którymi właściciel elektrowni jądrowej (obiektu energetyki jądrowej) byłby zobowiązany do:</p> <ul style="list-style-type: none">– wpłat na fundusz badań jądrowych wykorzystywanych do finansowania części działalności Narodowego Centrum Badań Jądrowych (rozwiązanie podobne do proponowanego w Niemczech),– współfinansowania i współorganizacji elementów kształcenia kadr, np. praktyk studenckich lub innych. <p>W Programie ujęto propozycję formy działania inwestora na rzecz informowania o energetyce jądrowej, przez obligatoryjne tworzenie Lokalnych Centrów Informacyjnych. Powinny być również ustalone zasady finansowania tego typu przedsięwzięć.</p>

21	Str. 48		W celu uruchomienia w Polsce pierwszej elektrowni jądrowej w roku 2022, niezwykle ważne jest, by organ dozoru jądrowego skorzystał w najlepszy możliwy sposób z istniejących ocen bezpieczeństwa dostępnych technologii jądrowych, przeprowadzonych przez bardziej doświadczone organy bezpieczeństwa jądrowego w innych krajach. Proces oceny i zatwierdzenia przez organ dozoru jądrowego wstępnego raportu bezpieczeństwa powinien się ograniczać do weryfikacji już podjętych działań innych organów dozoru i powinien trwać najwyżej kilka miesięcy. Jeżeli polski organ dozoru jądrowego zdecyduje się przeprowadzić pełną ocenę technologii, wówczas zajmie to wiele lat i uniemożliwi zrealizowanie projektu do roku 2022.
22	Str. 52/ akapit 1d	„II etap nowelizacji ustawy Prawo Atomowe zawierał będzie m.in. postanowienia dotyczące: (...) (dyrektywa „odpadowa”, nowa dyrektywa „bezpieczeństwa jądrowego”)...”	„II etap nowelizacji ustawy Prawo Atomowe zawierał będzie m.in. postanowienia dotyczące: (...) (dyrektywa dot. nadzoru i kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych oraz wypalonego paliwa jądrowego, dyrektywa dot. bezpieczeństwa jądrowego)...” Zastosowane na 52 stronie pojęcie robocze „dyrektywa odpadowa” jest niefortunne, w tego typu dokumencie lepiej nie stosować pojęć potocznych. Dodatkowo proponujemy nie określać „Dyrektywy Rady 2009/7/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiająca wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. UE.L 2009.172.18)” jako „nowej”, gdyż może to wprowadzić odbiorcę dokumentu w błąd. W przypadku tak ogólnego powoływania aktów unijnych oprócz wykazu jaki znajduje się w załączniku 8 należy wprowadzić również rozwinięcie i dokładne oznaczenie pozostałych aktów unijnych, o których mowa w niniejszym dokumencie.
23	Str. 55/56 akapit 1dg	„W przypadku zaistnienia sytuacji awaryjnej (...) materiałów promieniotwórczych)....etc....”	Propozycja wykreślenia całego akapitu. Dokładnie takie samo zdanie znajduje się już na stronie 54 – ostatni akapit. (uwaga redakcyjna)
24	Str. 60 – uwaga ogólna		W projekcie Programu PEJ wskazuje się, że „może się okazać konieczna aktywna rola Państwa przy wspieraniu działań inwestora przy zapewnieniu finansowania...”. Ustalenie tego warunku powinno być przedmiotem odrębnego działania w ramach Programu. Należy rozważyć dostępność tej pomocy dla różnych inwestorów z zachowaniem zasad określonych przepisami o pomocy publicznej.

25	Str. 61 - 64 - uwaga ogólna		<p>Zgodnie z projektem Programu PEJ wybór lokalizacji elektrowni jądrowych jest zadaniem przypisanym zarówno administracji rządowej, jak i inwestorowi. Nie określono zasad współpracy pomiędzy nimi. (patrz też uwagi wyżej).</p> <p>Należy wskazać, że ustalenie przez administrację rządową potencjalnych lokalizacji dla elektrowni jądrowych byłoby bardzo istotne, jeśli prowadziłyby do ujęcia wybranych lokalizacji w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. W konsekwencji lokalizacje te zostałyby uwzględnione w wojewódzkich i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz zarezerwowane dla przyszłego rozwoju energetyki jądrowej. Jeśli tak miałyby być, to te czynności powinny być opisane w stosownych działaniach składających się na Program PEJ.</p> <p>Nie jest jasnym, w jakim zakresie inwestor wybierając lokalizację elektrowni ma współpracować z administracją rządową i na ile jest od niej, w myśl Programu, zależny. Jeśli inwestor miałby wiązać swoje decyzje z wynikami prac administracji rządowej, to prace administracji przewidziane w II etapie Programu (wykonanie szczegółowych badań dla wybranych lokalizacji, ocena możliwości ich wykorzystania jako miejsca budowy elektrowni jądrowej: 1.7.2011r. - 31.12.2013r.) muszą być wykonane możliwie jak najszybciej, ponieważ na tym samym etapie prac inwestor ma dokonać wyboru ostatecznej lokalizacji pierwszej elektrowni jądrowej, a potem, jeszcze przed końcem 2013 roku: opracować studium wykonalności i ustalić kryteria wyboru technologii, sporządzić raport z oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, przeprowadzić postępowanie przetargowe w celu wyboru dostawcy technologii.</p> <p>W zadaniach (działaniach) nie uwzględniono prawdopodobnie koniecznych, dla wybranej przez inwestora lokalizacji, zmian Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Jest to zadanie lokalnych władz samorządowych, które musi być jednak wykonane we współpracy z samorządem wojewódzkim (wymagana zmiana planu wojewódzkiego).</p> <p>W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że jeśli lokalizacja elektrowni zostanie ostatecznie wybrana do połowy 2011 r. to wykonanie zadań przypisanych inwestorowi w II etapie Programu, bezpośrednio lub pośrednio związanych z wyborem lokalizacji elektrowni i przeprowadzeniem przetargu na dostawcę technologii, jest możliwe, ale trudne w planowanym terminie, to jest do końca 2013 r.</p>
----	-----------------------------------	--	--

26	Str. 63		<p>Program wskazuje szereg istotnych czynników mających wpływ na wybór określonej lokalizacji elektrowni jądrowej, nie wskazuje jednak żadnych warunków minimalnych lub wykluczających dla danej lokalizacji. Założenia PAA do nowelizacji ustawy Prawo atomowe odwołują się do rozporządzenia Rady Ministrów, które określi szczegółowe warunki brane pod uwagę w trakcie oceny lokalizacji przyszłej instalacji jądrowej. W celu uzupełnienia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, pozwalającej inwestorowi zaproponować listę potencjalnych lokalizacji, aspekty i wymogi dotyczące lokalizacji powinny zostać określone przez Rząd oraz organ dozoru jądrowego w trakcie I Etapu realizacji Programu.</p>
27	Str. 67-68		<p>W projekcie Programu PEJ wskazuje się, że „niekorzystna decyzja w sprawie zaliczenia lub nie zaliczenia określonego składnika kosztów do taryfy przesyłowej może wpłynąć na opłacalność budowy elektrowni jądrowej”. Biorąc pod uwagę rzeczywistą wysokość opłat przyłączeniowych trudno zgodzić się z tą tezą. Z drugiej strony należy wskazać, że warunki przyłączania elektrowni, a przynajmniej elektrowni ciepłych powinny być takie same niezależnie od rodzaju paliwa. Nie jest zrozumiałym, dlaczego „docelowy schemat sieci przesyłowej” ma być uzgadniany przy udziale inwestora. Nie budziłoby wątpliwości, gdyby plan rozwoju sieci PSE Operator S.A. opracowywała we współpracy z administracją rządową, która ma jednocześnie odpowiadać za wytypowanie alternatywnych lokalizacji elektrowni jądrowych. Dodatkowego uzasadnienia i oceny wpływu na koszty energii w kraju, wymaga ujęty w projekcie Programu postulat „systematycznej budowy dwutorowych linii przesyłowych na poziomie 400 kV nawet, jeżeli w pewnych przypadkach jednotorowe linie przesyłowe byłyby całkowicie wystarczające” (str.68).</p>
28	Str. 70		<p>Zgodnie z koncepcją ujętą w projekcie Programu, za unieszkodliwianie odpadów promieniotwórczych odpowiadać będzie Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP). Koszty tej utylizacji ponosić będą właściciele elektrowni. W Programie powinno zostać ujęte, jako „poddziałanie”, ustalenie zasad rozliczeń pomiędzy inwestorem i ZUOP oraz nadzór nad kreowaniem stawek opłat.</p>
29	Str. 70		<p>Wskazana w rozdziale 10 ocena oddziaływania na środowisko, która „zostanie przeprowadzona dla Programu Polskiej Energetyki Jądrowej” nie znajduje jednoznacznego odzwierciedlenia w działaniach wyspecyfikowanych w harmonogramie Programu.</p>

30	Str. 76	Brak zapewnienia wyspecjalizowanych kadr/kapitału ludzkiego stanowić będzie poważne zagrożenie dla terminowej realizacji <i>Programu PEJ</i>	Należałoby wskazać inne równie istotne zagrożenia jak np. uzyskanie akceptacji społecznej dla budowy energetyki jądrowej czy przygotowanie krajowego systemu przesyłowego do przyłączenia jednostek wytwórczych i przyjęcia produkowanej przez nie energii. Ponadto budowa polskiej energetyki jądrowej i związanej z nią infrastruktury sieciowej spowoduje znaczące koszty również dla odbiorców energii elektrycznej, którzy poprzez ceny energii, a zwłaszcza poprzez taryfy przesyłowe i dystrybucyjne finansować będą rozbudowę sieci elektroenergetycznych. Spośród licznych uwarunkowań z pewnością są takie, które w pierwszym rzędzie mogą, jeśli nie zablokować realizację programu to poważnie ją opóźnić. Przy realizacji Programu PEJ warto mieć świadomość tych zagrożeń.
31	Str. 92		<p>Uchwalenie Programu PEJ oznacza, że rząd zamierza prowadzić politykę ukierunkowaną na rozwój określonego sektora – w tym wypadku energetyki jądrowej. Jeżeli zamiarem rządu jest rozwój szerszej działalności gospodarczej w dziedzinach związanych z budową i funkcjonowaniem energetyki jądrowej, to należy rozumieć, że będzie w tym zakresie również prowadził określoną politykę wsparcia. W projekcie Programu przewidziano udział „inwestora” m.in. w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenie możliwości przemysłu krajowego i rodzimych usług, – zachęcaniu polskiego przemysłu do udziału w programie energetyki jądrowej, – analizie udziału polskiego przemysłu w tym programie, – wspieraniu działań związanych z włączaniem się firm w produkcję na rzecz światowej energetyki jądrowej. <p>nie definiując jego roli i odpowiedzialności w tym zakresie. Wydaje się, że te zadania powinny zostać przypisane wyłącznie administracji rządowej.</p>

Warszawa, 2010-09-17